

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-01229/2016-ERU

V Praze dne 4. února 2016

Č. j. 01229-3/2016-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění platném do 31. prosince 2015, (dále jen „energetický zákon“) v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ust. § 87 téhož zákona, vedeném pod sp. zn. KO-01229/2016-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], narozen dne [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE] PSČ [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE], narozen dne [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE] (dále jen „obviněný z přestupku“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 4. května 2015 v obci [REDAKCE], v ochranném pásmu plynárenského zařízení zemní práce související s pokládkou kanalizační přípojky, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE Dn 63 (dále jen „plynárenské zařízení“) ručním nástrojem (krumpáčem), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **z nedbalosti dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.**

II. Dle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 1 500 Kč** (slovy: jeden tisíc pět set korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05216.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 13. července 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení, k němuž došlo dne 4. května 2015 v obci [REDAKCE], kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), na základě

kterých vyhotovil dne 2. října 2015 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 06004-18/2015-ERU. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil obviněný z přestupku žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 06004/2015-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 1. února 2016, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil obviněný z přestupku a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil správní orgán v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích k vydání příkazu.

II. Popis skutkového stavu

V rámci kontroly bylo zjištěno, že zemní práce související s pokládkou kanalizační přípojky obviněný z přestupku prováděl na základě stavebního povolení na stavbu „Rodinný dům, zpevněné plochy, vodovodní, kanalizační, plynovodní a elektrická přípojka, dešťová kanalizace do vsaku“ vydaného Městským úřadem Rožnov pod Radhoštěm, odborem výstavby a územního plánování, dne 2. října 2013 pod č. j. [REDAKCE].

Dne 10. ledna 2013 bylo Správcem plynárenského zařízení pod zn. [REDAKCE] vydáno ve věci „rodinný dům“ v k. ú. [REDAKCE] Stanovisko o existenci sítí v zájmovém území výstavby, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, s platností 24 měsíců od data vydání. Stanovisko, ve kterém se upozorňuje na existenci sítí v zájmovém území výstavby, bylo vydáno za účelem předprojektové přípravy.

Stanovisko o existenci sítí plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení č. [REDAKCE] bylo vydáno dne 9. května 2013 s platností 24 měsíců od data vydání. Stanovisko bylo vydáno za účelem spojeného územního a stavebního řízení. Ve stanovisku je mimo jiné uvedeno, že v zájmovém území výstavby dojde k dotčení ochranného pásma plynárenského zařízení místních sítí, a pod bodem 3) uložena podmínka před zahájením stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenských zařízení provést vytyčení plynárenského zařízení.

Obviněný z přestupku si před zahájením prací vytyčení plynárenského zařízení v terénu nevyžádal.

Dne 4. května 2015 v obci [REDAKCE] u nemovitosti č. p. [REDAKCE] v důsledku provádění zemních prací souvisejících se stavbou „Rodinný dům, zpevněné plochy, vodovodní, kanalizační, plynovodní a elektrická přípojka, dešťová kanalizace do vsaku“ byl poškozen středotlaký plynovod PE Dn 63, o čemž byl učiněn záznam do Denního záznamu stavby, list č. [REDAKCE]. K vlastnímu poškození došlo při ručním kopání kanalizační přípojky v blízkosti kanalizační šachtice. Obviněný z přestupku se ke vzniku poškození plynárenského zařízení vyjádřil dne 28. července 2015 v Záznamu z jednání v rámci kontroly ERÚ, č. j. 06004-5/2015-ERU, kde uvedl, že práce při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděl osobně. Dále uvedl, že před zahájením prací nežádal správce plynárenského zařízení o vytyčení a ani správce vodovodu a kanalizace, VaK Vsetín, a.s., neupozornil obviněného z přestupku na nutnost vytyčení plynárenského zařízení. Obviněný z přestupku se informoval o možnostech provádění zemních prací pro kanalizační přípojku

na městském úřadě [REDAKCE], kde byl ujištěn, že v zeleném pásu může zemní práce provádět bez jakéhokoli povolení. Dále obviněný z přestupku uvedl, že zemní práce v místě napojení na kanalizační řad, který se, dle projektové dokumentace společnosti VaK Vsetín, a.s. (Vyjádření č. [REDAKCE] ze dne 2. ledna 2013 a Vyjádření č. [REDAKCE] ze dne 9. května 2013), nachází v zeleném pásu před oplocením, prováděl výhradně ručně, aby nepoškodil stávající živý plot ohraničující pozemek a nepoškodil kanalizační řad, na který se měla napojit budovaná kanalizační přípojka. Obviněný z přestupku uvedl, že živý plot byl v místě vysazen už v době, kdy obviněný z přestupku pozemek koupil. K vlastnímu poškození plynárenského zařízení obviněný z přestupku uvedl, že k němu došlo seknutím hrotu krumpáče do plynárenského zařízení, které se následně v důsledku tlaku unikajícího plynu přetrhlo. Dle vyjádření obviněného z přestupku plynárenské zařízení nebylo opatřeno výstražnou fólií upozorňující na jeho přítomnost ani nebylo obsypáno pískem.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo (dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v SAP PM: [REDAKCE] ze dne 7. května 2015 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ, číslo protokolu [REDAKCE] ze dne 7. května 2015) k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou ve výši 1071 m³ po dobu jeho trvání v délce 9 minut. V Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, číslo hlášení v SAP PM: [REDAKCE] ze dne 7. května 2015 je uvedeno, že k poškození došlo během provádění strojního výkopu, avšak fotodokumentace, ze které je patrný nepoškozený živý plot, dokládá, že práce, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení, byly prováděny ručně. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy byla přerušena dodávka plynu 3 konečným zákazníkům.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V přestupkovém právu se přitom rozlišuje zavinění úmyslné a nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Dle ust. § 4 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Ze spisového materiálu vyplývá, že obviněný z přestupku nejednal úmyslně. Jeho úmyslem zajisté nebylo poškození plynárenského zařízení, ale zhotovení výkopu. Obviněný z přestupku měl k dispozici stanovisko správce distribuční soustavy, podle kterého dojde v zájmovém území výstavby k dotčení plynárenského zařízení, a přesto nepožádal o vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu. Nesplnil tak podmínku stanovenou správcem plynárenského zařízení pro práce v ochranném pásmu. Obviněný z přestupku se spolehl na údajné vyjádření Městského úřadu [REDAKCE] a společnosti VaK Vsetín, a. s. Skutečnost, že obviněný z přestupku při realizaci zemních prací poškodil plynárenské zařízení, přičemž došlo (dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v SAP PM: [REDAKCE] ze dne 7. května 2015 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ, číslo protokolu [REDAKCE] ze dne 7. května 2015 a Protokolu o kontrole č. [REDAKCE]) k doprovodnému úniku plynu v množství 1071 m³ do ovzduší, potvrzuje, že obviněný z přestupku prováděl zemní práce v ochranném pásmu. Vzhledem k tomu, že obviněný z přestupku prováděl práce v místě, kde se nacházelo plynárenského zařízení, jehož existence mu byla známa ze Stanoviska o existenci sítí plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby ze dne 9. května 2013, má Úřad zato, že obviněný z přestupku bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy svou činností neohrozí. Správní orgán z fotodokumentace, na níž je patrný nepoškozený živý plot, přičemž za použití strojního zařízení (zejména bagru) by živý plot poškození nebyl uchráněn, dospěl k závěru, že vlastní výkopové práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení obviněný z přestupku sice prováděl ručně, avšak práce nebyly prováděny s dostatečnou opatrností a plynárenské zařízení bylo činností obviněného z přestupku poškozeno. S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že obviněný z přestupku se dopustil spáchání posuzovaného přestupku vědomou nedbalostí.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona energetického zákona se dopustí fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. Přestupek, kterého se měl obviněný z přestupku dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona.

V rámci řízení o přestupku se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Znakem skutkové podstaty přestupku je v projednávaném případě poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě vyjádření samotného obviněného z přestupku a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě obviněný z přestupku, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že obviněný z přestupku svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání obviněného z přestupku naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy.

Aktivním jednáním obviněného z přestupku došlo k poškození plynárenského zařízení. Lze tak uzavřít, že obviněný z přestupku je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ustanovení § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo zákazu pobytu. Sankci lze přitom za podmínek stanovených zákonem uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 3 téhož zákona pokutu až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

V řízení bylo prokázáno, že obviněný z přestupku měl k dispozici stanovisko provozovatele distribuční soustavy k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území své činnosti, avšak nepožádal o vytyčení plynárenského zařízení v terénu, jak určovaly podmínky pro práce v ochranném pásmu uložené provozovatelem distribuční soustavy. Tuto skutečnost správní orgán považuje za okolnost, která závažnost přestupku zvyšuje.

Skutečnosti, které obviněný z přestupku uvedl na jednání konaném dne 28. července 2015, že před zahájením prací ho správce vodovodu a kanalizace, VaK Vsetín, a.s., neupozornil na nutnost vytyčení plynárenského zařízení, že dle nedoloženého vyjádření Městského úřadu ██████ v zeleném pásmu může zemní práce provádět bez jakéhokoli povolení a že plynárenské zařízení nebylo opatřeno výstražnou fólií upozorňující na jeho přítomnost ani nebylo obsypáno pískem, obviněného z přestupku nevyvíňují z deliktního jednání, jelikož celý prostor v okolí plynárenského zařízení ve vzdálenosti 1 m na obě strany je chráněn ochranným pásmem a veškeré práce v této oblasti je nutno provádět s maximální opatrností. Vytyčení nemůže být nahrazeno odpovědí na dotaz, ani kdyby byl adresován příslušnému správci. Správní orgán k tomu podotýká, že subjekt, který chce vykonávat nějakou činnost, jako např. zemní práce, zřízení stavby či umístění konstrukce apod., by si měl být i bez znalosti zákona vědom, že při své činnosti musí postupovat opatrně a obezřetně, aby při ní nedošlo k poškození některé z inženýrských sítí.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu) přestupku byly v tomto konkrétním případě relativně nízké, neboť došlo k úniku plynu do ovzduší, avšak důsledky byly pouze místního charakteru, byli odpojeni tři koneční zákazníci, a závažnost spáchaného přestupku lze z tohoto pohledu hodnotit jako nižší. Tyto okolnosti snižují závažnost přestupku.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán také bezprostřední snahu obviněného z přestupku o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy.

Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že obviněný z přestupku není evidován v rámci žádného jiného řízení o přestupku za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu pouze ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání fyzické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na obviněného z přestupku likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a pokuta tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného z přestupku uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení